

Sygn. akt I C 18/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Izabela Wieczór

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Iwona Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu: 04 października 2018 roku w T.

sprawy z powództwa: **Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W.**

przeciwko: **M. K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda – Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Zamkniętego we W. kwotę 153.953,85 zł. (sto pięćdziesiąt trzy tysiące dziewięćset pięćdziesiąt trzy 85/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od:

- kwoty 155.253,85 zł. poczynając od dnia 6.09.2017r. do dnia 20.09.2017r,
- kwoty 155.203,85 zł. poczynając od dnia 21.09.2017r. do dnia 28.09.2017r,
- kwoty 155.153,85 zł. poczynając od dnia 29.09.2017r. do dnia 20.10.2017r,
- kwoty 155.053,85 zł. poczynając od dnia 21.10.2017r. do dnia 20.11.2017r,
- kwoty 154.953,85 zł, poczynając od dnia 21.11.2017r. do dnia 20.12.2017r,
- kwoty 154.853,85 zł., poczynając od dnia 21.12.2017r. do dnia 19.01.2018r,
- kwoty 154.753,85 zł., poczynając od dnia 20.01.2018r. do dnia 20.02.2018r,
- kwoty 154.653,85 zł., poczynając od dnia 21.02.2018r. do dnia 20.03.2018r,
- kwoty 154.553,85 zł., poczynając od dnia 21.03.2018r. do dnia 20.04.2018r,
- kwoty 154.453,85 zł., poczynając od dnia 21.04.2018r.. do dnia 18.05.2018r,
- kwoty 154.353,85 zł., poczynając od dnia 19.05.2018r. do dnia 20.06.2018r,

II. w pozostałym zakresie umarza postępowanie;

III. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami procesu należnymi powodowi;

IV. zasądza ze Skarbu Państwa na rzecz adwokata D. K. kwotę 3.600 zł.

(trzy tysiące sześćset) powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu.

Izabela Wieczór

UZASADNIENIE

Powód Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym domagał się zasądzenia od pozwanego M. K. kwoty 155.253,85 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 06.09.2017r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych (k. 2-11).

W uzasadnieniu powyższego powód podniósł, że pozwany posiada wymagalne zadłużenie z tytułu umowy pożyczki z dnia 23.10.2008r., w wysokości 155.253,85 zł. W dniu 26.04.2011r. (...) Bank S.A. zawarła z Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty umowę przelewu wierzytelności, cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy bankowej zawartej z pozwanym. W dniu 11.09.2012r. strony zawarły na czas oznaczony, umowę ugody, zgodnie z którą pozwany złożył oświadczenie o uznaniu co do zasady jak i wysokości wierzytelności przysługującej poprzednio wierzycielowi pierwotnemu w wysokości 133.666,93 zł i zobowiązał się do jej spłaty. Wierzytelność została rozłożona na raty. Strona pozwana dokonała na rzecz powoda wpłat w łącznej wysokości 12.450,00 zł. Na obecną kwotę zadłużenia składa się: należność główna – 126.666,93 zł oraz skapitalizowane odsetki za opóźnienie w wysokości 28.586,92 zł. Do chwili obecnej zadłużenie nie zostało uregulowane, dlatego w ocenie powoda pozew jest zasadny.

Postanowieniem z dnia 16 października 2017r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Toruniu (k. 12).

W piśmie procesowym z 14 marca 2018r. powód cofnął pozew w części dotyczącej zapłaty kwoty 600,00 zł. Mając na uwadze ograniczenie powództwa wniósł o orzeczenie obowiązku zapłaty od pozwanego kwoty 154.653,85 zł z odsetkami szczegółowo określonymi w piśmie oraz kosztami postępowania (k. 64-65).

Ustanowiony dla pozwanego pełnomocnik z urzędu, na rozprawie w dniu 22 maja 2018r., nie kwestionował faktu zawarcia przez pozwanego ugody z powodem. Z ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia roszczenia (e protokół z 22.05.2018r. g. 00:02:09 k. 90).

W piśmie procesowym z 31 lipca 2018r. pełnomocnik pozwanego nie kwestionując faktu zawarcia ugody z powodem wskazał, że w sprawie istotne znaczenie ma okoliczność, kiedy roszczenie stało się wymagalne wobec wierzyciela pierwotnego i czy zawarcie ugody z powodem w dniu 11 września 2012r. przerwało bieg przedawnienia . Z daleko posuniętej ostrożności, pozwany zakwestionował wysokość dochodzonego roszczenia i wniósł o rozłożenie na raty zasądzonej kwoty, po 100 zł miesięcznie. (k. 130-133).

W piśmie procesowym z dnia 25 września 2018r., powód cofnął pozew w zakresie kwoty 1.300 zł. Wobec tego, wniósł o zasądzenie kwoty 153.953,85 zł z lombardowymi odsetkami szczegółowo określonymi w piśmie i kosztami procesu (k. 135-139).

W uzasadnieniu, odnosząc się do zarzutów strony pozwanej, powód wskazał, że roszczenie dochodzone pozwem stało się wymagalne w dniu 23 września 2009r., natomiast 11 września 2012r. pozwany zawarł z powodem umowę ugody, w której uznał tak co do zasady jak i wysokości wierzytelność przysługującą poprzednio wierzycielowi pierwotnemu. Wobec powyższego, zdaniem powoda uznać należy, że zawarcie umowy ugody skutecznie przerwało bieg terminu przedawnienia.

Na rozprawie w dniu 4 października 2018r., pełnomocnik pozwanego wyraził zgodę na cofnięcie pozwu i wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, która nie została opłacona w całości ani w części (e protokół z rozprawy z 04.10.2018r. g. 00:01:34 k. 144).

Sąd ustalił co następuje:

M. K. wraz z Z. K. zawarł z (...) Bankiem S.A. z siedzibą w W. w dniu 23 października 2008r. umowę o kredyt nr (...). Na podstawie tej umowy, Bank udzielił pozwanemu kredytu w wysokości 95.568 zł. przeznaczonego na dowolny cel konsumpcyjny.

Czas obowiązywania umowy kredytu wynosił 84 miesiące od dnia uruchomienia kredytu. Spłata kredytu miała następować zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy. W umowie postanowiono, że w przypadku niespłacenia kredytu w umówionym terminie bank pobiera od kwoty niespłaconego kapitału odsetki dla należności przeterminowanych.

(dowód: umowa kredytu k. 49-54)

Pozwany zaprzestał spłacania kredytu.

(bezsporne)

W dniu 8 lipca 2010r. na podstawie ksiąg bankowych (...) BANK S.A. z siedzibą w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...).W. zobowiązania dłużnika na dzień wystawienia tytułu wynosiła 104.933,72 zł i obejmowała:

- 1) kwotę 89.953,19 zł tytułem należności głównej,
- 2) kwotę 9.525,39 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od kapitału za okres od 23 września 2009r. do 27 lutego 2010r. wg stopy procentowej w wysokości 20% w skali roku,
- 3) kwota 5.455,14 zł tytułem odsetek umownych karnych naliczonych za okres od 23.09.2009r. do 08.07.2010r. od zadłużenia przeterminowanego wg stopy procentowej w wysokości 20 % w skali roku.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny k. 55)

Klauzula wykonalności została nadana bankowemu tytułowi egzekucyjnemu postanowieniem z dnia 2 czerwca 2011r. w sprawie pod sygn. I Co 2478/11.

(dowód: postanowienie z 02.06.2011 r. k. 56)

Pozwany nie spłacił zadłużenia. W dniu 26 kwietnia 2011r. (...) Bank S.A. zawarła z Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty umowę przelewu wierzytelności, cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy kredytowej zawartej z pozwanym.

(dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 26.04.2011r. k. 27-42 v; wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji k. 43)

Pismem z 8 czerwca 2011r., powód zawiadomił pozwanego o przelewie wierzytelności.

(dowód: pismo z 08.06.2011r. k. 57)

W dniu 11 września 2012r. pozwany zawarł z Prokura Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym we W. ugodę, w treści której oświadczył, że uznaje wynikającą z umowy kredytowej z dnia 23.10.2008r. wierzytelność zarówno co do zasady jak i wysokości i zobowiązuje się do jej spłaty na warunkach określonych w ugodzie w stu dwudziestu ratach. Strony postanowiły, że uchybienia w wysokości i terminach zapłaty

którejkolwiek z rat powodują natychmiastowe rozwiązanie umowy, a cała pozostała do spłaty kwota wierzytelności pomniejszona o kwotę dokonanych spłat oraz powiększona o należne odsetki staje się natychmiast wymagalna. Rozwiązanie umowy, upoważniało wierzyciela do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP obowiązującej w dacie powstania opóźnienia.

(dowód: ugoda k. 44-47)

Po zawarciu umowy, pozwany sukcesywnie dokonywał wpłat na rzecz powoda, aczkolwiek od września 2014r., w kwotach niższych, niż wynikających z treści zawartej umowy. Sumy wpłacane przez powoda oscyływały w kwotach 100-250 zł miesięcznie.

(dowód: rozliczenie wpłat k. 67-68)

W dniu 20.09.2017r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 50,00 zł.

W dniu 28.09.2017r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 50,00 zł.

W dniu 20.10.2017r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.11.2017r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.12. 2017r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 19.01.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.02.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.03.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.04.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 18.05.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.06.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.07.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.08.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

W dniu 20.09.2018r. pozwany dokonał na rzecz powoda wpłaty na kwotę 100,00 zł.

(dowód: rozliczenie wpłat k. 67-68)

M. K. utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.579,46 zł miesięcznie. Pozwany prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z żoną, która utrzymuje się z emerytury rolniczej w wysokości 772,35 zł miesięcznie. Wobec pozwanego i jego żony prowadzone są liczne postępowania komornicze. Pozwany cierpi na przewlekłą niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze i hipercholesterolemię.

(dowód: decyzja ZUS k. 102, decyzja Prezesa KRUS k. 103, karta informacyjna k. 106, zaświadczenia o dokonanych wpłatach k. 107-116, dowody wpłaty k. 117-129)

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz dokumentów przedłożonych przez powoda, które nie zostały ani skutecznie zakwestionowane, ani skutecznie podważone przez pozwanego.

Na mocy art. 230 k.p.c. Sąd uznał za bezsporne te okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie oraz dalszych pismach procesowych, którym pozwany nie zaprzeczył, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Za wiarygodne Sąd uznał zarówno wszystkie dokumenty urzędowe jak i prywatne, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kpc – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego, co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 k.p.c. – nie zostały podważone.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że ciężar dowodu zasadności roszczenia i jego wysokości spoczywa na stronie, która go dochodzi (art. 6 k.c.). Nie jest to jednak jedyna zasada rządząca postępowaniem dowodowym. Skuteczne podniesienie zarzutu przez pozwanego także bowiem wymaga aktywności, w tym, aktywności dowodowej.

Powództwo okazało się zasadne i jako takie podlegało uwzględnieniu.

W rozpatrywanej sprawie powód dochodził od pozwanego zapłaty należności, jaką nabył w drodze sprzedaży wierzytelności od banku, który udzielił pozwanemu kredytu. Wypada zaznaczyć, że zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością (jak to wynika z § 2 powyższego przepisu) przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Nie było podstaw aby twierdzić, że umowa cesji była nieskuteczna gdyż powód nie wskazał, że zapłacił cenę za kupioną wierzytelność. Potwierdzeniem, iż wierzytelność dochodzona niniejszym pozwem była przedmiotem wyżej przedstawionej umowy przelewu (cesji) wierzytelności, jest wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji. Papierowy wyciąg, zawiera wszystkie dane niezbędne do zidentyfikowania zarówno stron jak i samego stosunku zobowiązaniowego łączącego stronę pozwaną z wierzycielem pierwotnym. Na istnienie legitymacji czynnej powoda wskazuje również fakt, iż dysponował on dokumentacją dotyczącą zobowiązania pozwanego zawartego z wierzycielem pierwotnym.

M. K. jest podmiotem zobowiązanym z tytułu zawartej w dniu 23 października 2008r. z (...) Bankiem S.A. w W. umowy kredytu gotówkowego nr (...). Zgodnie z art. 69 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.2015.128) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na określony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa zawarta przez strony odpowiadała definicji wyżej wskazanego przepisu. Pozwany, mimo oddania mu do dyspozycji przez bank środków pieniężnych, nie zwrócił tych środków wraz z odsetkami w oznaczonym w umowie czasie. Tym samym bank miał prawo domagać się od pozwanego zapłaty kwoty przekazanej mu z tytułu umowy kredytu.

Bezspornym było to, że w dniu 11.09.2012r., pozwany zawarł z powodem ugodę, w treści której uznał wierzytelność zarówno co do zasady jak i wysokości. Pozwany nie kwestionował faktu zawarcia ugody, próbował jednak wykazać, że powód nabył wierzytelność przedawnioną.

Zgodnie z art. 118 kc, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia działalności gospodarczej. Pojęcie to odnaleźć natomiast można w innych aktach normatywnych. Nie budzi wątpliwości w orzecznictwie i literaturze przedmiotu, że banki prowadzą działalność gospodarczą dokonując czynności określonych w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, tj. m.in. udzielając kredytów. Tym samym roszczenia banku wynikające z zawartych umów kredytowych przedawniają się, zgodnie z art. 118 k.c., po trzech latach. Termin przedawnienia zaczyna biec od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Zatem kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy było ustalenie, kiedy roszczenie powoda stało się wymagalne. Data wymagalności wynika z treści bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego w dniu 8 lipca 2010r. i określona jest na dzień 23 września 2009r., od której to daty (...) Bank S.A. w W. naliczał odsetki umowne od kapitału głównego.

Dla porządku należy tylko wskazać, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 KC) – uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 czerwca 2016 r. III CZP 29/16. W przedmiotowej sprawie powód jako nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie mógł powołać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Pomimo tego powód mógł skutecznie dochodzić wierzytelności, bowiem strony zawarły umowę ugody, w której zostały wyszczególnione kwoty składowe wartości przedmiotu sporu, a pozwany zaakceptował na piśmie dług w całości.

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Dla skutków uznania nie jest wymagane istnienie po stronie zobowiązanego zamiaru wywołania skutku prawnego w postaci przerwania biegu przedawnienia, albowiem w doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się dopuszczalność tzw. uznania niewłaściwego. Sens instytucji uznania roszczenia polega na tym, że dłużnik zapewnia wierzyciela o wykonaniu zobowiązania, w związku z czym wierzyciel nie musi obawiać się wpływu przedawnienia roszczenia, gdyż uznanie powoduje przerwanie biegu przedawnienia. Jednak sam fakt zawarcia ugody nie przerywa biegu przedawnienia. Dla zakwalifikowania zachowania dłużnika w kategoriach uznania roszczenia konieczne jest stwierdzenie, że dłużnik z rozeznaniem daje wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzytelność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego.

Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie - pozwany zawierając z powodem w dniu 11 września 2012 r. umowę ugody zapewnił powoda, że wykona zobowiązanie. Przedmiotową umową kwota 133.666,93 zł została rozłożona na raty, których wysokość oraz terminy płatności zostały szczegółowo uregulowane postanowieniami umowy ugody. Zgodnie z postanowieniami przedmiotowej ugody uchybienie w wysokości i terminach zapłaty którejkolwiek z rat powodowało natychmiastowe rozwiązanie umowy, a cała pozostała do spłaty kwota pomniejszona o kwotę dokonanych spłat oraz powiększona o należne odsetki stawała się natychmiast wymagalna. W ocenie Sądu, nie budzi wątpliwości, że podpisując umowę ugody o takiej treści pozwany dokonał uznania swojego długu (wierzytelności powoda) skutkującego przerwaniem biegu 3-letniego przedawnienia i rozpoczęciem jego biegu na nowo. Roszczenie banku (którego powód jest sukcesorem) nie uległo przedawnieniu przed dniem zawarcia umowy ugody. Trzyletni termin przedawnienia, liczony od dnia wymagalności roszczenia tj. 23 września 2009r., nie upłynął bowiem przed dniem zawarcia ugody. Nie można również pominąć faktu, iż po zawarciu ugody, od dnia 21 września 2012r. do dnia wniesienia pozwu, pozwany sukcesywnie dokonywał spłat na rzecz powoda, aczkolwiek od września 2014r., uiszczał raty w mniejszej wysokości aniżeli ustalonej umową ugody. Wobec niedopełnienia warunków przedmiotowej ugody, została ona skutecznie rozwiązana.

Uwzględnić należy również fakt, że wniesienie powództwa w przedmiotowej sprawie nastąpiło w dniu 6 września 2017r., a zatem przed upływem trzech lat od daty ostatniego przerwania biegu przedawnienia.

W ocenie Sądu w powyższych okolicznościach całkowicie chybiony jest zarzut pozwanego, iż powód nie zdołał wykazać wysokości dochodzonej należności. Samo zakwestionowanie przez pozwanego wysokości wierzytelności nie może odnieść korzystnego dla niego skutku procesowego. Skoro pozwany twierdzi, że jego zadłużenie wynikające z umowy opiewa na inną kwotę niż wskazana przez powoda, winien przedstawić dowody to potwierdzające. Tymczasem pozwany nie zaferował żadnego materiału dowodowego świadczącego o tym, że powodowi nie przysługuje wierzytelność w wysokości zgłoszonej w pozwie. Nie wyjaśnił też, na jaką kwotę w jego ocenie opiewa przedmiotowa wierzytelność. Wysokość zadłużenia jednoznacznie wynika z treści zawartej między stronami ugody oraz zestawienia wpłat dokonywanych przez pozwanego.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem strony powodowej, w oparciu o treść przepisu art. 481 kc. Zgodnie z postanowieniami zawartej ugody, Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., jest uprawniony do naliczania odsetek za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do zastosowania przepisu art. 320 kpc, który stanowi, iż w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie (...). Przepis ten jest stosowany przez sąd fakultatywnie i z urzędu. Innymi słowy – do Sądu należy decyzja, czy zasądzone świadczenie rozłożyć na raty, czy też nie i decyzja powyższa nie wymaga wniosku strony. Niemniej jednak pozwany wniosek taki złożył, aczkolwiek nie wykazał w żaden sposób jego zasadności. Motywując swoje żądanie, przedłożył jedynie dowody wpłat dokonywanych na rzecz swoich wierzycieli oraz zaświadczenia od komornika sądowego.

Z możliwości rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty Sąd korzysta wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że rozłożenie świadczenia na raty umożliwi zobowiązanemu wywiązanie się z zobowiązania w możliwym do przyjęcia przez wierzyciela terminie. Uwzględnienie wniosku dłużnika jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W przeciwnym razie bowiem ani on sam nie odczuje ulgi, ani wierzyciel nie zostanie należycie zaspokojony, a wszystko zakończy się i tak postępowaniem egzekucyjnym. Rozważając rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty, sąd orzekający nie może także nie brać pod rozwagę sytuacji wierzyciela. Propozycja pozwanego odnośnie rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty w wysokości po 100 zł miesięcznie każda, nie mogła znaleźć akceptacji Sądu. Takie rozstrzygnięcie spowodowałoby znaczny czas oczekiwania przez powoda na spłatę zadłużenia. Sama tylko trudna sytuacja materialna dłużnika nie mogła stanowić podstawy do uwzględnienia jego wniosku o rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty.

Jak już wskazano, pozwany ograniczył się do złożenia wniosku o rozłożenie na raty, nie popierając go przytoczeniem okoliczności faktycznych istotnych dla oceny przesłanek określonych art. 320 k.p.c. Tym samym w sprawie nie wykazano, by zachodził szczególny wypadek uzasadniający zastosowanie ww. przepisu.

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności faktyczne oraz przywołane przepisy, w punkcie I wyroku zasądzone od pozwanego kwotę 153.953,85 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, których sposób naliczania został szczegółowo określony w punkcie I wyroku.

W związku z wpłatami dokonywanymi przez pozwanego po wniesieniu pozwu, powód cofnął pozew w części dotyczącej zapłaty kwoty 1.300 zł. Na rozprawie w dniu 04.10.2018r., pełnomocnik pozwanego wyraził zgodę na cofnięcie pozwu. Wobec tego, w oparciu o przepis art. 355 § 1 kpc, Sąd umorzył postępowanie w pozostałym zakresie, czemu dał wyraz w punkcie II orzeczenia.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrująca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Nie ulega wątpliwości, że pozwany przegrał w całości proces i powinien zwrócić powodowi całość kosztów. Jednakże Sąd nie obciążył pozwanego tymi kosztami. Zgodnie bowiem z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrującej tylko część kosztów, albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W świetle całokształtu sprawy, w ocenie Sądu takie szczególne okoliczności miały miejsce. Pozwany bowiem znajduje się w złej sytuacji majątkowej. Utrzymuje się jedynie z emerytury w wysokości około 1.500 zł miesięcznie. Jest osobą, która z uwagi na liczne zobowiązania, wobec licznych wierzycieli utraciła kontrolę nad swoimi finansami. Sąd wziął także pod uwagę podeszły wiek pozwanego oraz jego stan zdrowia.

W rozpoznawanej sprawie pozwany korzystał z pomocy prawnej adwokata udzielonej mu z urzędu, który złożył wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z oświadczeniem, że opłata nie została zapłacona w całości lub w części. Z uwagi na fakt, iż pozwany przegrał proces w całości nie było podstaw do obciążenia kosztami udzielonej pomocy prawnej stroną powodową i przyznano wynagrodzenie ze Skarbu Państwa. Wysokość wynagrodzenia ustalono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu

(Dz.U.2016.1714 z dnia 2016.10.18) i wyniosło ono 3.600 zł powiększone o podatek VAT. O powyższym Sąd orzekł w punkcie IV sentencji orzeczenia.